

АНАЛІЗ

освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» й аналогічних вітчизняних та іноземних програм

У процесі оновлення ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» проаналізовано та враховано досвід аналогічних програм ЗВО України: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний університет «Львівська політехніка», Національний авіаційний університет:

1) У ОПП «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови», спеціалізація 035.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) Київського національного університету імені Тараса Шевченка посилено вивчення дисципліни «Зарубіжна література» (Частина 1. Історія зарубіжної літератури; Частина 2. Література англійськомовних країн; Частина 3. Фольклор германських народів) та передбачено можливість вибору другої західноєвропейської мови. Обов'язковим складником підготовки є перекладознавче дослідження у рамках часткової чи спеціальних теорій перекладу і захист кваліфікаційної роботи бакалавра. Поглиблену практичну реалізацію перекладацького вектора програми забезпечують два блоки на вибір студента: «Письмовий та усний галузевий переклад (англійська мова, німецька / французька / іспанська / італійська / португальська мова)» та «Переклад у міжкультурній комунікації (англійська мова, німецька / французька / іспанська / італійська / португальська мова)»

https://drive.google.com/file/d/1xZT8NuAWsjcS_m5wcq1xaz3eVvl5VsBT/view

2) У ОП «Германські мови та літератури, (переклад включно) перша – англійська: англійська та друга іноземні мови і літератури» Львівського національного університету імені Івана Франка посилено на вивчення літератури, що представлено в нормативних (Вступ до літературознавства, Національна англійська література) та у вибіркових («Англійська драма», «Історія англійського роману Нового часу», «Особливості англійського жіночого письма XIX – XX століть», «Фемінний дискурс у розвитку англійського роману», «Англійська поезія Ірландський модернізм: Єйтс, Джойс, Беккет», «Поетика британського модерністського роману», «Феномен мультикультуралізму американської літератури другої половини XX – початку XXI століть») дисциплінах. https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/OP2020_bakalavr-2.pdf

3) ОП «Філологія (прикладна лінгвістика)» Національного університету «Львівська політехніка» забезпечує спеціальну освіту та професійну підготовку в галузях, що передбачають опис і моделювання фонетичної, граматичної, семантичної та статистичної структур різного типу текстів; різні види перекладу; створення лексикографічних баз даних та словників, корпусів текстів; програмних засобів для опрацювання лінгвальної інформації. <https://directory-new.lpnu.ua/majors/ikni/6.035.10.10/8/2021/ua/full>

4) ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» Національного авіаційного університету відмінна тим, що у циклі дисциплін вільного вибору студента є дисципліни, спрямовані на спеціалізовану підготовку перекладачів в галузі авіації («Переклад в авіаційній галузі»). <https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/OPP-B-035-2021-na-sait.pdf>

Також було вивчено і враховано досвід аналогічних іноземних програм, зокрема програми Університету ім. Адама Міцкевича в Познані (м. Познань, Польща, <https://amu.edu.pl/en>), Університету Гранаді (м. Гранาดา, Королівство Іспанія, <https://www.ugr.es/en>), Гіссенського університету ім. Юстуса Лібіха (м. Гіссен, Федеративна Республіка Німеччина, <https://www.uni-giessen.de/de/internationales/ce>), Університет Бургундії (м. Діжон, Французька Республіка, <https://www.u-bourgogne.fr/>), Технічний університет Берліну (м. Берлін, Федеративна Республіка Німеччина, <https://www.tu.berlin/en/>), Університет Південної Данії (м. Оденсе, Королівство Данія, <https://www.sdu.dk/en>), Університет штату Аризона (м. Тусон (штат Аризона) США, <https://www.asu.edu/>), Університет Пенсильванії (м. Філадельфія, штат Пенсильванія, США, <https://www.upenn.edu/>). Зокрема:

1) факультет лінгвістики Університету ім. Адама Міцкевича в Познані пропонує повну і часткову програми бакалаврату (В.А.) з англійської філології й англійської лінгвістики. Універсальна навчальна програма включає курси з лінгвістики, літератури, методики викладання англійської мови як іноземної (EFL), спеціалізовані курси (наприклад, інформаційні технології та голосовий коучинг), курси з англійської мови як іноземної (EFL) та інші мовні курси. Програма схожа з наявною на КТПІАМ в дисциплінах з вивчення англійської мови й зарубіжної літератури, методики викладання й інформаційних технологій.

“Applied Linguistics, specialty Applied Linguistics and Intercultural Communication (English and German from the start)”, В.А. <https://amu.edu.pl/en/admissions/bachelor-degree-programs/Applied-Linguistics,-specialty-Applied-Linguistics-and-Intercultural-Communication-English-and-German-from-the-start>

2) програма бакалаврського рівня з англійської філології Університету Гранади включає предмети з вивчення англійської мови і граматики, англійської та північноамериканської літератури, іспанської мови, другої іноземної мови (болгарська, каталонська, китайська, чеська, французька, галісійська, німецька, грецька, іврит, італійська, японська, сучасна стандартна арабська, польська, португальська, сербсько-хорватська). Обидві програми подібні у підході до вивчення англійської мови й розвитку комунікативних навичок.

“Undergraduate Degree in Translation and Interpreting”, В.А.
<https://grados.ugr.es/traduccion/docencia/plan-estudios>

“Undergraduate Degree in Modern Languages and Literature”, В.А.
<https://grados.ugr.es/modernas/docencia/plan-estudios>

3) освітня програма «Мова, література, культура» факультету лінгвістики Гіссенського університету ім. Юстуса Лібіха пропонує програми курсів, що охоплюють широкий спектр тем («Історія англійської мови», «Світові варіанти англійської», «Драма раннього Нового часу», «Феміністичні антиутопії», «Завдання на основі культурно-чутливого викладання», «Гетерогенність»), що передбачає вивчення гібридних методик навчання й проведення синхронного онлайн-навчання на різних платформах. Значна увага приділена інноваціям в медіазнавстві й культурології, гендерним дослідженням, педагогіці мови, лінгвістичному аналізу та теорії.

“Anglophone Studies”, В.А.

<https://www.uni-giessen.de/en/study/courses/ba/anglophone-studies>

4) освітня програма «Прикладні іноземні мови» Університету Бургундії пропонує професійно орієнтоване навчання для студентів, де вивчення двох іноземних мов реалізується через застосування їх у спеціалізованих сферах, таких як економіка, право, комунікація, менеджмент, маркетинг. Основною метою програми є використання мов на професійному рівні в різних галузях, контекстах і структурах. Програма включає дисципліни, пов'язані зі сферою бізнесу, менеджментом і маркетингом, вивчення англійської, французької та німецької мов, однак не готує перекладачів.

“Licence Langues Étrangères Appliquées” (LEA) <https://formations.ube.fr/fr/offre-de-formation/licence-lmd-XA/licence-langues-etrangees-appliquees-lea-LMGC1Z1C.html>

5) Програма «Культури й технології. Мови і комунікація» Технічного університету Берліна зосереджена на теоретичному й експериментальному аналізі мови й мовлення та акцентує увагу на соціальних, когнітивних, емоційних функціях мови і комунікації в різних соціальних сферах. Здобувачі мають можливість розвинути технічні, методологічні й соціальні

навички, необхідні для розуміння ментальних, соціальних і матеріальних аспектів сучасного світу, а також навчають долати труднощі у сприйнятті гуманітарних, природничих і технічних наук.

“Culture and Technology Language and Communication” В.А.
<https://www.tu.berlin/en/studying/study-programs/all-programs-offered/study-course/culture-and-technology-language-and-communication-b-a>)

6) програма «Міжнародне ділове адміністрування та іноземні мови» в Університеті Південної Данії забезпечує базові знання з мов, комунікації, інформаційних технологій й комерційного права та триває три роки. Структура програми передбачає початкове вивчення німецької або данської як іноземної мови, маркетинг, підприємництво, методологія. Програма враховує потреби не лише внутрішнього ринку, але міжнародного, а тому включає вивчення маркетингу, менеджменту, економіки, організаційної психології, підприємництва, іноземних мов (данська/німецька та англійська), культурології, міжкультурної комунікації та вдало поєднує бізнес і соціальні науки з гуманітарними дисциплінами.

“International Business Administration, Language and Culture”, В.А.

<https://www.sdu.dk/en/uddannelse/bachelor/international-erhvervsoekonomi-sprog-og-kultur>)

7) бакалаврська програма «Англійська мова (Лінгвістика)» Університету штату Арізона зосереджена на дослідженні історії та структури мови. Здобувачі мають можливість займатися науковим пошуком, отримати практичний досвід під час стажування, брати участь у професійних програмах, зокрема програми з американських студій (AS). Обидві програми схожі у вивченні базових дисциплін теоретичного спрямування, таких як «Сучасна граматика», «Англійська мова. Соціальний аспект», «Фонологія і морфологія», «Лінгвістичні дослідження», «Семантика».

“English (Linguistics)”, В.А.

<https://degrees.apps.asu.edu/bachelors/major/ASU00/LAENGNBA/english-linguistics>

8) програма «Класичні студії: класичні мови та література» Університету Пенсильванії охоплює дисципліни, які вивчають культуру, філософію, міфологію, археологію, історію, літератури і мови античного світу, та пропонує ґрунтовну підготовку з класичної філології. За програмою «Когнітивні науки: мова та свідомість» можна вивчати біологію, інформатику, лінгвістику, математику, нейронауки, філософію, психологію для дослідження мови, сприйняття і формування концептів, висновків та інших розумових процесів. Програма охоплює інформаційні технології й дослідження штучного інтелекту (дисципліни «Вступ до комп'ютерного

програмування», «Мови програмування та техніки», «Філософія мови», «Вступ до структурної лінгвістики».

“Classical Studies, BA: Classical Languages and Literature”

<https://catalog.upenn.edu/undergraduate/programs/classical-studies-classical-languages-literature-ba/>

Вибір освітніх програм зумовлений відповідністю спеціалізацій та їх успішною реалізацією протягом тривалого часу. Програми нормативних курсів з іноземних мов (зазвичай двох) зорієнтовані на розвиток у студентів певних теоретичних знань і практичних (перекладацьких, розмовних, письмового і усного перекладу, реферування й анотування матеріалів), навичок. Викладання іноземних мов тісно пов'язане з профілюючими дисциплінами, що викладаються в тому чи іншому ЗВО, та здійснюється за послідовними циклами, розрахованими на оволодіння іноземними мовами (зазвичай двома) як одним з інструментів реалізації фахової підготовки: базова мовна підготовка; мова спеціальності та теорія і практика перекладу.

Затверджено за засіданні кафедри ТППАМ

Протокол № 13 від 17 квітня 2025 року

В.о. зав. кафедри

Марина КОЛІСНИК